

Eduard Coenen altijd sterk in Maastricht

Vandaag nog even een terugblik op het negende BPB Limburg Open dat tijdens het pinksterweekeinde in Maastricht 430 deelnemers trok.

Grootmeester Sergey Fedorchuk, de hoogste gerate speler met 2657, verloor in de eerste ronde van een jonge Belg, FM Frederic Decoster. De manier waarop de FM de GM wist te pakken, was bijzonder mooi.

ZIE DIAGRAM 1

Fedorchuk (zwart) had hier 43...Lxf7 kunnen spelen, waarna 44.Tg7 a3 45.Txf7+ Kd6 46.Tf1 Tg2 kan volgen en er een remisestelling is, maar de grootmeester wil voor de winst gaan en speelt 43...a3 met de dreiging van mat met de toren op e1. Hij heeft echter iets over het hoofd gezien dat wit ondanks de tijdnood wél ziet: het mooie 44.Txe6! Na 44...Txe6 en 45.Kb1 zijn de witte pionnen niet meer te stoppen (1-0).

Vijf spelers scoorden in het Limburg Open 5,5 uit 7. Daar achter volgde een groep van dertien spelers met 5 punten. Onder hen grootmeester Martijn Dambacher uit Venlo, lid van de Blerickse

Schaak Vereniging. Als best presterende lid van de Limburgse schaakbond mag hij zich opnieuw kampioen van Limburg noemen, inmiddels al voor de achtste keer. In de eerste ronde deed Dambacher al meteen goede zaken door te winnen van IM Emory Tate en ook nog meteen op spectaculaire wijze.

ZIE DIAGRAM 2

Martijn Dambacher (met zwart) bedenkt hier een prachtige combinatie: 22...Txd3 23.Txd3 Dh5 (met

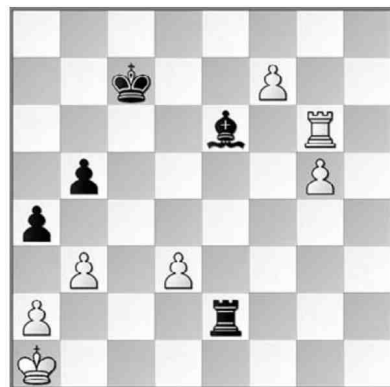

Diagram 1

de dreiging van mat met de dame via h3 en g2) 24.Pd1 Dh3 25.Pe3 Pd5 (prachtig; nog een stukoffer erachteraan) 26.Txd5 cxd5 27.Dd3 d4 28.Lxd4 Td8 en zwart staat gewonnen (0-1).

Overigens laat onze analyse met het superschaakprogramma Fritz13 zien dat zwart op de 27ste zet 27...Tf6 had kunnen spelen wat binnen een aantal zetten gedwongen tot mat zou hebben geleid. Het plan is dan om de toren van f6 naar h6 te spelen, waarna de batterij van toren en dame richting de vijandelijke koning dodelijk is.

Eduard Coenen uit Roermond, lid van de vereniging 't Pionneke, was een van de vele 'Pionnekes' in het

Diagram 2

Limburg Open. Coenen is al vele jaren een vaste gast in Maastricht en lijkt er nooit stuk te kunnen. Steevast speelt hij een sterk toernooi, vaak onconventioneel spelend. In de hoogste groep behaalde hij 3,5 uit 7 en daarmee was hij een van de meest opvallende spelers uit onze provincie. Een winstpartij hebben we helaas van hem niet beschikbaar, maar de volgende partij tegen IM Twan Burg laat ook wel iets van zijn schaakkraft zien. Eduard Coenen legde de IM het vuur na aan de schenen en had zelfs kunnen winnen.

ZIE DIAGRAM 3. Coenen-Burg. 28...Txh4 29.gxh4 Tf3 30.Dh6 Dg4+

Diagram 3

31.Kh1 Th3+ 32.Lh2 Txh4? 33.De3? (Commentaar IM Herman Grooten op Schaaksite.nl: 'Maar nu verliest had wit een gewonnen stelling kunnen bereiken. Dan moet hij na 33...Pg3+ ook nog vrijwillig in het dubbelschaak gaan staan. Zwart kan er echter niets mee zoals blijkt uit 34.Kg1 Pe2+ 35.Kf2 want hier hangen er te veel stukken bij zwart. Ironisch genoeg dekt Dh6 (die gewoon in staat!) indirect Lh2. 35...Txh6 36.fxg4 Txh2+ 37.Ke3 levert een totaal gewonnen eindspel op.) 33...Dh5 34.Kg1 Txh2 35.Df4 Th1+ 36.Kg2 Dh3 mat (0-1).'

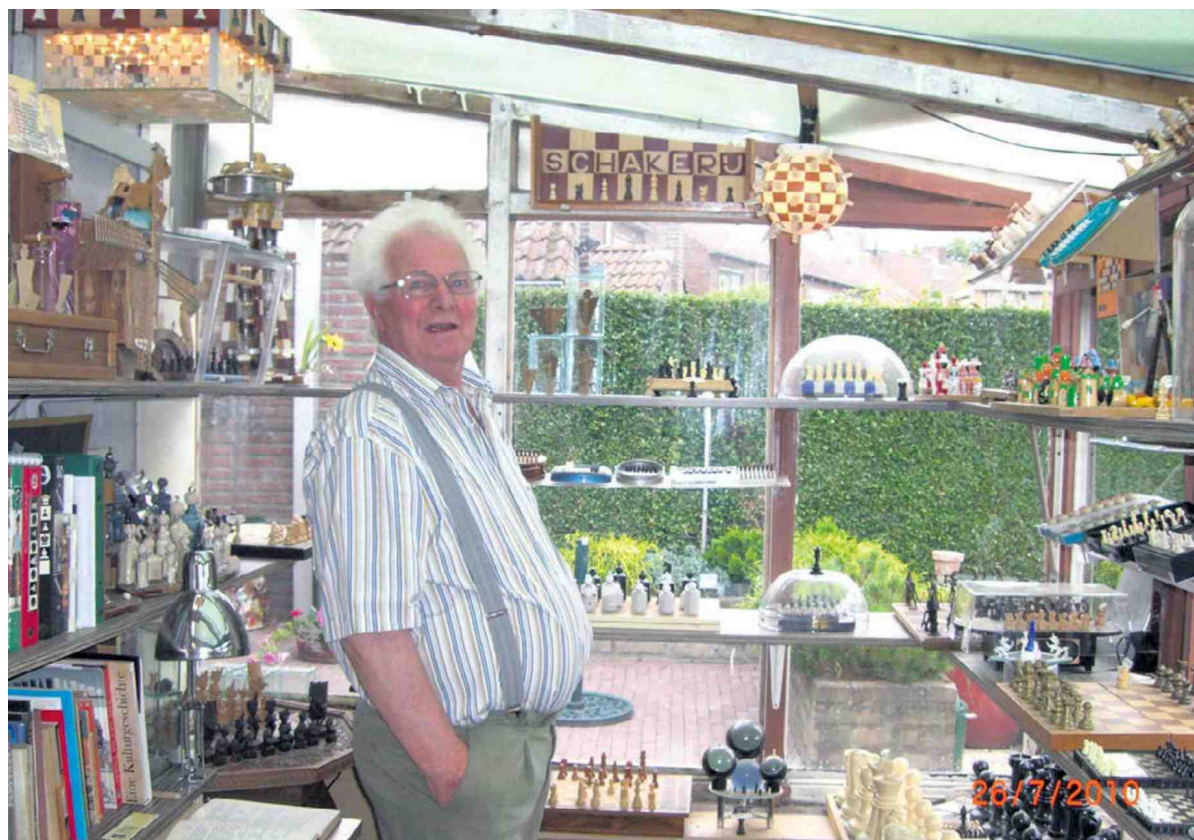
Inzendingen voor deze rubriek en reacties: Frank Clevers, e-mail: f.clevers@mg1.nl

Jan Mercx uit Stein, schaakkunstenaar

Op 86-jarige leeftijd is Jan Mercx uit Stein overleden.

Voor de trouwe lezers van deze rubriek is Jan Mercx geen onbekende, want we hebben op deze plaats enkele malen een aantal van zijn werkstukken laten zien uit zijn privé-schaakmuseum. Jan Mercx had een bijzondere liefde voor het schaakspel. Als beoefenaar, niet in wedstrijdverband, maar meestal thuis. Hij leerde zijn kleinkinderen schaken en schaakte met vrienden. Nog enkele weken voor zijn overlijden genoot hij van een partij met een goede schaakvriend.

Jan Mercx was buitengewoon creatief. Die creativiteit spatte af van de meest wonderlijke schaakspellen die hij vervaardigde, geen spellen voor de verkoop of om partijen mee uit te vechten, maar gewoon om zelf thuis neer te zetten. Eerst op een kamertje en daarna in een voormalige plantenkas achter de woning, die tot de laatste centimeter werd volgestouwd. Zijn museumpje gaf hij de naam De Schakerij. Jan Mercx wist overal wel een

Jan Mercx kon erg genieten van zijn collectie schaakspellen.

schaakspel van te maken of iets van schaken in te verwerken, een lamp, parfumsflesjes, de gekste dingen, hij wist er met wat knutselen altijd

wel een originele draai aan te geven. Hij was knutselaar, of liever: kunstenaar. Boven zijn overlijdensadvertentie

prijkte een gedicht van zijn hand uit 1992, getiteld *Het leven*.

Het leven is een schaakspel

*soms lukt 't niet, soms lukt 't wel.
De kansen dansen op en neer
tussen de dame en de heer.
D'ene keer gaat het grandioos,
andere maal echt hopeloos.
Maar door het vinden van de juiste zet
heeft menigeen 't toch gered.
Het leven is gelijk een spel
soms lukt 't niet, soms lukt 't wel.*

De crematiedienst heeft in besloten kring plaatsgehadt.

Inzendingen en reacties voor deze rubriek: Frank Clevers, e-mail f.clevers@mgl.nl

Het leven van schaker Genesis Potini verfilmd

Genesis Wayne Potini (1963-2011) was een Nieuw-Zeelandse schaker. Er is een prachtige film gemaakt over zijn leven, getiteld *The Dark Horse*.

Potini, een Maori Nieuw-Zeelander, was een bijzonder mens. Hij heeft geen naam gemaakt als schaker; er zijn dan ook maar weinig schakers die ooit van hem hebben gehoord en er zijn in de internationale schaakdatabases slechts enkele partijen van hem te vinden. Hij speelde vooral graag snelschaak, hoe minder tijd op de klok hoe beter, en hij zou éénmaal snelschaakkampioen onder de Maori zijn geworden. Genesis Potini heeft echter iets anders nagelaten dan schaakstudiemateriaal; hij richtte in Gisborne een vereniging op, the Eastern Knights Chess Club, speciaal voor achtergestelde kinderen. Zijn grote liefde voor het schaakspel bracht hij over op de jeugd. Hij was overtuigd van de educatieve en

Beeld uit de film 'The Dark Horse' met acteur Cliff Curtis.

foto PR

opvoedkundige waarde van schaken voor kinderen. Potini vocht voor een goede toekomst voor de kansarme kinderen. Zelf leed hij aan een bipolaire stoornis (manisch-depressief; stemmingswisselingen). Dagelijks moest hij vooroordelen en geweld overwinnen

om zijn schaakclub, zijn familie en zichzelf te redden. Toch wist hij probleemjongeren te coachen in het schaken om ze zo weg te houden van de criminaliteit. Met schaken probeerde hij hun leven weer op de rails te krijgen. Hij stierf jong, op 46-jarige leeftijd. Na zijn

dood is er een prachtige film over zijn leven gemaakt, getiteld *The Dark Horse*. De rol van Potini wordt gespeeld door de Nieuw-Zeelandse (Maori) acteur Cliff Curtis. Curtis weet zich zeer goed in te leven in Potini. Hij speelt hem niet, hij is hem. In Nieuw-Zeeland

wordt de film beschouwd als een van de beste van eigen bodem van de laatste jaren. De film won diverse prijzen. Ook in Nederland kreeg de film een prijs; tijdens het International Film Festival Rotterdam was de Publieksprijs voor *The Dark Horse*. De film duurt ongeveer twee uur. Een film die niet alleen over schaken gaat. Schaken staat uiteindelijk symbool voor veel meer, vooral het herwinnen van eigenwaarde, waardigheid en trots zijn op je kunnen en afkomst.

 www.thedarkhorsefilm.com

Inzendingen voor deze rubriek en reacties: Frank Clevers, e-mail f.clevers@mgl.nl

Duik in het verleden met Ed Vos (I)

Vandaag een duik in het verleden met good-old Ed Vos uit Eys (gemeente Gulpen-Wittem). Vos schaakt bij SV Voerendaal en met een KNSB-rating van 1973 is hij een sterk clubschaker. Volgende week deel 2.

Ed Vos (69) kwalificeerde zich bijna vijftig jaar geleden voor deelname aan het jeugdkampioenschap van Nederland in de hoogste leeftijdsgroep. Dit werd gespeeld van 11-16 april 1966 in Delft. Jan Timman was toen de coming man en werd voor het eerst nationaal jeugdkampioen in de hoogste groep; hij zou later - zoals genoegzaam bekend - grootmeester en wereldtopspeler worden. Op de groepsfoto

zien we Jan Timman, toen nog maar veertien jaar, zittend tweede van rechts. Ed Vos kwam meteen in de eerste ronde tegen hem te spelen en kreeg meteen schaakles. Opvallend is de kleding van de deelnemers. Vrijwel allemaal met stropdas, en één van hen, Peter Hardy uit Weert, met 'nondejuke' (vlinderdas). De foto geeft een mooi beeld hoe de jongens van de jaren '60 gekleed gingen en welke kapsels ze droegen. Een bekend gezicht

is ook de persoon, staand derde van links. Wie hem kent, zal hem hier nog wel 'uit halen'. Hier herkennen we Gert Ligterink. Hij werd in 1966 slechts elfde, maar zou het tot Internationaal Meester en kampioen van Nederland schoppen. Hij is schaakmedewerker van *de Volkskrant*. Ed Vos zit tweede van links. Hij zit het meest relaxed, zo lijkt het. Let op de pijp in zijn rechterhand. Ed Vos werd dat jaar vierde met 5,5 uit 9, slechts ander-

half punt achter Timman.

Inzendingen en reacties: Frank Clevers,
e-mail f.clevers@mgl.nl

Groepsfoto van het NK jeugdschaak 1966. Zittend tweede van links (met pijp) Ed Vos.

NK jeugdschaak 1966: zittend links (met pijp) Ed Vos tegen Van der Lei.